

ПОСМІТНА ВЕРОНІКА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права*

СТАТУС ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ

Безумовно ситуація з конронавірусом вплинула на міграційні процеси в усьому світі. Після оголошення Всесвітньою організацією охорони здоров'я поширення коронавірусу – пандемією, велика кількість країн світу стали масово оголошувати карантин і вживати підвищених заходів безпеки, зокрема, обмежувати міжнародні перельоти і залізничне сполучення, а пізніше закривати й автомобільне сполучення між державами.

Перша держава, з якою обмежили авіасполучення – Китай, саме в його провінції почався спалах коронавірусу, який поширився всім світом. Ще наприкінці січня авіасполучення з Китаєм припинили США, Польща й Росія (частково). У березні таку заборону запровадили Іран, Туреччина, Катар, Оман, Румунія, Австрія, Саудівська Аравія, Ліван, Угорщина. Україна закрила авіасполучення з Китаєм ще 3 лютого [1].

Статус мігрантів в сучасних умовах пандемії коронавірусу – змінився. У зв'язку з тим, що вони, як і решта людей, обмежені в пересуванні, а ця ознака є ключовою в міграційних процесах.

Окрім того, що мігранти в цій ситуації не можуть дістатися домівки, вони досить часто втрачають роботу. Підтримка тих мігрантів, що залишилися без роботи, залежить, перш за все, від того, на якому положенні вони перебувають в тій чи іншій країні. Якщо вони працюють офіційно, тоді мають можливість отримувати навіть певну фінансову підтримку від держави. Так, наприклад, в Італії – країні, де найбільше в Європі хворих і померлих через коронавірус – легально живе і працює 240 тисяч українців, хоча насправді їх значно більше. Влада Італії ухвалила закон, згідно з яким самозайняті особи та малі підприємці отримають допомогу в 600 євро на місяць. Однак його дія не поширюється на доглядальниць та працівників сфери домашніх послуг. Тож більшості українцям, які, нажаль найчастіше, зайняті у зазначених вище сферах, доводиться шукати допомоги деінде. Простіше тим, хто вже давно живе в Італії, має широке коло знайомих і добрі взаємини з роботодавцями [2].

Сейм Польщі схвалив антикризову програму дій в якій, зокрема, передбачається, що трудові мігранти з інших країн, у тому числі з України, можуть розраховувати на автоматичне продовження строку дії робочих віз та карт перебування на період епідемії й, щонайменше, 30 днів після її завершення. За даними консульського відділу посольства України в Польщі, кількість українських трудових мігрантів у Польщі з 2014 роки зросла в п'ять разів – з 300 тисяч до 1,5 мільйона. При цьому офіційно

працевлаштовано лише 483 тисячі громадян України. Це 67% від всіх легально працевлаштованих трудових мігрантів в країні [3].

Зрозуміло, що якщо мігранти перебувають на нелегальному становищі вони такої підтримки не отримають, більше того їх пересування не те щоб по країні, а в межах населеного пункту, чи то навіть вулиці, ставиться під загрозою виявлення їх справжнього статусу та подальшого видворення після зняття карантину та відкриття кордонів.

Так, поліція Італії проводить посиленні контролю і перевіряє документи тих, хто вийшов з дому. Крім декларації про мету перебування за межами дому, треба показати ще й документ, який дає право на проживання в Італії. А в РФ з 22 квітня 2020 року для проїзду в московському транспорті необхідно використовувати тільки електронні карти, номери яких включені в електронні перепустки. Номери автомобілів для поїздок також повинні бути включені в цифрові перепустки. Машини, які не включені в перепустку, автоматично вважатимуться порушниками, і їх власників оштрафують [4].

Характерною ознакою міграційних процесів сьогодення є те, що навіть пандемія не зупинила нелегальну міграцію. На тлі нинішньої пандемії COVID-19 Італія та Мальта закрили свої порти для рятувальних суден. Попри це до зазначених країн продовжують прибувати морем мігранти. Напередодні місцева влада на півдні Сицилії повідомляла про близько 100 мігрантів, котрі зійшли на берег. Це відбулося попри оголошене закриття всіх італійських портів, у тому числі й для приватних рятувальних суден, котрі спеціалізуються на порятунку мігрантів у акваторії Середземного моря. Схожа ситуація спостерігається також і на Мальті, де влада так само закрила порти для кораблів [5].

Світовий банк зазначає, що трудові мігранти – чи не найбільш вразливі до звільнень через карантинні обмеження, які запроваджують для стримування COVID-19. Разом з цим, такі перекази є життєво важливими для мільйонів родин у всьому світі [6].

Саме тому, трудові мігранти в деяких країнах де не введені жорсткі обмежувальні заходи, зокрема в РФ, не мають вибору, вони вимушені бути на вулицях і працювати навіть в умовах карантину, наражаючись на небезпеку захворіти на COVID-19. Переважна більшість робітників-мігрантів у Росії походять із країн Центральної Азії і вони переказали додому понад 8 мільярдів доларів минулого року. Але грошові перекази вже зменшилися наполовину від часу коронавірусної пандемії.

Навіть запровадження карантину у Росії не стало для багатьох трудових мігрантів шансом повернутися додому, як би хтось із них цього не хотів. Вони опинилися у тій самій ситуації, що й 200 мільйонів таких самих робітників-мігрантів по всьому світу.

Спричинена пандемією економічна криза поставила трудових мігрантів у ситуацію, коли вони, ризикуючи бути інфікованими, вимушені продовжувати працювати в умовах посилення дискримінації, або ж намагаються повернутися додому [4].

Ситуація з пандемією коронавірусу стала підставою для внесення певних змін до міграційного законодавства не тільки в Європейських державах.

Радикальне рішення було прийняте в США, Президент США Дональд Трамп підписав указ про обмеження на імміграцію в країну. Указ передбачає припинення видачі грін-карт іноземцям мінімум на 60 днів, щоб в умовах спровокованої коронавірусом COVID-19 кризи, залишити робочі місця для американців. Очікується, що після закінчення цього терміну президент США вивчить результати дії цього указу і в разі необхідності продовжить його. Також Трамп повідомляв, що в майбутньому буде оцінювати, які додаткові заходи в сфері імміграції необхідно буде зробити, щоб захистити робочі місця для американців [7].

За прогнозами експертів, коронавірус буде мати короточасний вплив на трудову міграцію. В умовах поширення хвороби, інтенсивність виїзду українців на роботу за кордон знизиться, але за умов припинення епідемії потік швидко відновиться. Якщо коронавірус спричинить глобальну економічну кризу і попит на працівників впаде – українці все одно будуть потрібні європейським підприємствам. Якщо в країнах Європи розпочнеться економічна рецесія, затребуваність у трудових мігрантах значно знизиться. Втім, не припиниться зовсім, отже українці все одно будуть потрібні європейцям, які в умовах старіння населення потребують робочої сили [8].

Підсумовуючи вищезазначене, на наш погляд, підтримка українських трудових мігрантів в умовах пандемії коронавірусу повинна полягати у стабілізації економіки, пільговому кредитуванні заробітчан, які повернулися до країни і хочуть відкрити малий бізнес, залучення до масштабних українських проєктів, зокрема будівництва доріг та підприємств, збільшенні робочих місць з гідними умовами та оплатою праці та відповідним «соціальним пакетом» для працівників.

Список використаної літератури:

1. Коронавірус у світі: які країни припиняють пасажирське сполучення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2020/03/12/infografika/svit/koronavirus-sviti-yaki-krayiny-prupnyayut-pasazhyrskespoluchennya>
2. Ольга Токарюк. Хто повертається, а хто залишається: як на заробітчан в Італії впливає ситуація з коронавірусом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/hto-povertayetsya-a-hto-zalishayetsya-uak-na-zarobitchan-v-italiyi-vplivaye-situaciya-z-koronavirusom>
3. У Польщі підраховали, скільки українських робітників покинуло країну [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/economics/telecom/10952183-svit-cherez-koronavirus-perehodit-v-onlayn-top-5-naybilshpopulyarnih-mobilnih-dodatkov.html>
4. Майкл Сколлон. Пандемія і трудові мігранти: заручники коронавірусу і дискримінації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/trudovi-migranty-pandemiya-koronavirus/30557580.html>
5. Валерій Сааков. Попри коронавірус: до Італії морем продовжують прибувати мігранти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://p.dw.com/p/3aqVA>

6. Ярослав Вінокуров. Через коронавірус обсяги переказів трудових мігрантів у світі впадуть на 20% – Світовий банк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/chez-koronavirus-obsyagi-perekaziv-trudovih-migrantiv-u-sviti-vpadut-na-20-svitovij-bank>
7. Трамп підписав указ про обмеження імміграції в США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.interfax.com.ua/news/political/657038.html>
8. Коронавірус буде мати короточасний вплив на трудову міграцію – президент ВАКМП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mind.ua/news/20208500-koronavirus-bude-mati-korotkchasnij-vpliv-na-trudovu-migraciyu-prezident-vakmp>

Ключові слова: міграційні процеси, мігранти, трудові мігранти, пандемія коронавірусу.

Ключевые слова: миграционные процессы, мигранты, трудовые мигранты, пандемия коронавируса.

Key words: migration processes, migrants, labor migrants, coronavirus pandemic.

РЕВА ЮРІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права*

СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО ДЕКЛАРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Боротьбу з корупцією потрібно здійснювати одночасно за допомогою запобігання та правозастосування. Обидва елементи є взаємопов'язаними та взаємообумовлюваними. Одним з ефективних засобів запобігання корупції, який визнано міжнародною спільнотою є декларування доходів, так як це і цінне джерело інформації про фінансову діяльність в межах притягнення до відповідальності, коли корупційні діяння можуть бути важкими для доказування. Вимога, щоб державні службовці декларували свої доходи та активи, покликана допомогти стримувати використання державними службовцями свого становища для приватних інтересів. Запровадження інституту антикорупційного декларування має вагомe теоретичне та практичне значення, сприяє як протидії корупції, так і підвищує рівень довіри населення до правоохоронців.

Третім антикорупційним законом у 2014 р. визначено зміни до антикорупційного декларування, які спричинили актуальність цього дослідження: конкретизовано суб'єктів, на яких покладено обов'язок з декларування, змінено спосіб подання декларацій, розроблено способи перевірки та контролю за своєчасністю подання декларацій та їх повнотою [1].

Застосування антикорупційного декларування сприяє досягненню таких основних цілей: підвищення рівня прозорості діяльності право-